

**Науковий реферат статі Волошан І. Г.
"Особливості торговельно-технологічних процесів товароруху
підприємств торгівлі"**

Підприємства галузі торгівлі є найбільш масовими та класифікуються за різними ознаками. Типи магазинів постійно змінюються під впливом економічних процесів, науково-технічного прогресу, соціальних факторів, а поряд із цим виникають нові торговельно-технологічні процеси об'єктів торгівлі.

Метою статті є дослідження господарської діяльності підприємств торгівлі та формування схеми торговельно-технологічних процесів сучасних видів торгівлі. Для досягнення поставленої мети було розглянуто види торгівлі за місцем обслуговування покупця, досліджено торговельно-технологічні процеси об'єктів стаціонарної та нестационарної торгівлі, визначено їх структуру.

Дослідження довело, що налагодити ефективну господарську діяльність підприємства торгівлі в ринковій економіці можна лише за наявності чіткої, досконалої форми організації господарської діяльності. З цією метою на кожному торговельному підприємстві необхідно чітко визначити схему торговельно-технологічних процесів товароруху. Структура торговельно-технологічних процесів залежить від виду торгівлі, типу підприємства, його організаційної структури.

У роботі пропонуються окремі схеми торговельно-технологічного процесу для об'єктів стаціонарної торгівлі та об'єктів торгівлі за місцем знаходження покупця. За результатами дослідження визначено, що доцільно торговельно-технологічний процес торговельного підприємства будувати за етапами товароруху: операції з товарами до пропозиції їх покупцям; операції безпосереднього обслуговування покупців; додаткові операції з обслуговування покупців.

Господарська діяльність торговельного підприємства передбачає наявність своєчасного інформаційного забезпечення про товарорух для прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, тому визначення схеми товароруху є важливою складовою вдосконалення організації діяльності й управління торговельним підприємством.

Основою інформаційного забезпечення господарської діяльності підприємств є дані господарського обліку як функції управління поряд із плануванням (бюджетуванням), контролем, аналізом і прогнозуванням.

Кожний торговельно-технологічний процес оформлюється відповідним первинним документом, який є результатом процесу документування. Наявність первинних облікових документів обумовлює існування інших елементів системи господарського обліку. Тому використання схеми торговельно-технологічних процесів є головним чинником удосконалення обліково-інформаційного забезпечення управління товарними операціями підприємств торгівлі.

Література: 1. Порядок провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення : Постанова Кабінету Міністрів України № 833 від 15.06.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua. 2. Офіційний сайт Державного комітету статистики. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua. 3. Правила торгівлі на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями : Наказ Міністерства фінансів України № 103 від 19.04.2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua. 4. Тимофеева О. В. Розвиток українських торговельних мереж на сучасному етапі / О. В. Тимофеева // Економіка і регіон. – 2007. – № 2 (13). – С. 68–72. 5. Правила продажу товарів поштою : Наказ Міністерства економіки України та Міністерства транспорту та зв'язку України № 206/699 від 11.06.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua. 6. Булах Т. М. Сфера торгівлі й ресторанного господарства у сільській місцевості України: стан, проблеми та перспективи розвитку / Т. М. Булах // Економіка розвитку. – 2013. – № 1 (65). – С. 38–42. 7. Рященко В. П. Направления оптимизации бизнес-процессов предприятия / В. П. Рященко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. № 10(136). – С. 143–150. 8. Солошенко Л. Роздрібна торгівля : організація та облік [Текст] / Л. Солошенко, О. Піроженко, Я. Кавторсва. – Х. : Фактор, 2003. – 168 с. 9. Футало Т. В. Роздрібна торгівля в Україні: основні напрямки розвитку / Т. В. Футало // Торгівля, комерція, підприємництво : зб. наук. праць. – Львів : ЛКА, 2007. – С. 10–16.

Інформація про автора

Волошан Ірина Геннадіївна – старший викладач кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету (61166, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: irchik_w_@mail.ru).